

סגן עמרם בן-חורין (1939-1967)

בן יהודה ותקווה ממיסדי קיבוץ כפר מנחם.
נולד ביום כ"ד באלול תרצ"ט (8.9.1939) בפתח תקווה

עמרם התחנך ובגר בקבוצת 'עופר' בכפר מנחם, ולאחר מכן עבר למוסד החינוכי בקיבוץ נגבה בקבוצת "הסער". את שירותו הסדיר בצה"ל עשה כקצין בדרגת סגן בסיירת גולני. השתתף כקצין חבלה בפעולת תגמול בנוקייב. עם שחרורו חזר למשק לענף השלחין ובהמשך ריכז את הענף. ב-1964 נשא לאישה את שולמית וב-1966 נולד בנם צור. כאיש שדה, טבעי היה שיפנה ללימודי חקלאות בפקולטה אך בטרם סיים את לימודיו, ערב מלחמת ששת הימים, נקרא להתייצב ביחידתו. עמרם צורף לגדוד חיל הרגלים כמפקד יחידת סיור שעסקה בחילוף, חבלה ופינוי. ביום הראשון של מלחמת ששת הימים נע עמרם עם יחידתו לעבר מוצבי האויב דרך שדה חשוף וזרוע מוקשים כשהוא מפלס דרך לגדוד שאחריו. כך הצליח להעביר כוח ניכר אל מול עמדות האויב - ועם ערב כבש הגדוד את היעדים תוך אבידות קשות. בבוקר יום כ"ז באייר תשכ"ז (6.6.1967), אחרי הרעשת חיל האוויר, התקיף הגדוד וכבש משלט בכניסה המזרחית לעזה. קרוב לצהריים באה הפקודה לעלות על עזה ואז התנהל קרב אכזרי מבית לבית ומגג לגג. עמרם נפגע מכדור אויב ונפל. הניח אשה וילד. עמרם הובא לקבורה בבית הקברות הצבאי לשעת

חירום בבארי ולאחר שנה הועבר למנוחת עולמים בבית העלמין בכפר מנחם. אחיו יוחנן נפל גם הוא במלחמת ששת הימים. מפקד חטיבתו ציין אותו לשבח אחרי נפילתו על גילוי אומץ לב ודבקות במטרה. קיבוץ כפר מנחם הוציא ספר על שני האחים "בני חורין". בספר "בשש אחרי המלחמה" של יוסי גמזו מובא הסיפור "שניהם כאחד" על האחים, יוחנן ועמרם; הסיפור הזה אף תורגם לאנגלית ונדפס בארצות הברית.

אותו משם? ". "למה דווקא אני? אז ככה, כל אחד מהחבר'ה היתה לו המומחיות שלו. "טוב!". הלכנו לשם ביחד, הוצאתי לו את זה, ואחר כך מרוב שהיה חוזר ומאזין אינספור פעמים, קרה איזה 'פוצ'ר והמחט שרטה איפה ששרטה. מובן שאחר כך החזרנו את התקליט באותה דרך קונספירטיבית שהוצאנו אותו. הרבה זמן אחרי זה, אבוש, האחראי לא הבין מה קרה לתקליט שהיה חדש לגמרי...

יוסי בן קבוצתו: בסוף כיתה ט' עמדה קבוצת 'סער' לבחור את שני מדריכה הראשונים, ועמרם נבחר. הוטלה עליו משימה קשה מאוד למדריך מתחיל, לעבוד עם קבוצה הצעירה ממנו בשלוש שנים בלבד. חטיבה צעירה עוד לא הייתה בכפר מנחם, הבנים הבוגרים היו עדיין בצבא ועלינו הוטלה ההדרכה בכל שכבות הגיל. גם היה ברור שהנסיעות התכופות לנגבה וחזרה, הכנת הפעולות והמרחק הגילי הקטן בין 'סער' ל'לבנה' עלולים לפגוע קשות בלימודיו ובפעילות החברתית. אך עמרם לא נרתע, מישהו צריך לעשות את זה, ובכן, זה ייעשה, וייעשה על ידו. ובאמת, הטלת המשימה עליו נראתה כה טבעית, כה הולמת, והוא עמד בה הן כמדריך והן כראש קן. מאוחר יותר נפגשנו ב'גולני'

הוא הוותיק ואני הטריון. מפקד הכיתה שלי הכירו היטב מקורס המ"כים וכך זכיתי לדרישות שלום רבות מידי, ואמנם, לא מעט הודות לעמרם, יכולתי לעבור את הטריונות הקשה של 'גולני' בשקט ובביטחון. איני יודע אם הוא רצה לשרת דווקא בגולני, אך נדמה כי חיל הרגלים היה מקומו הטבעי. הוא אהב את הטבע ברמ"ח אבריו והסירור בו הפך לחלק קבוע בכל תכניותיו.

עמרם שולח גלויה מצ"ש 3-5-67 שלום הורים, למרות שרק אתמול הייתי בבית, לא הספקתי להגיד לכם כלום מלבד 'שלום', ועד כה לא הזדמן לי לכתוב אליכם. ובכן, אין זה מילוי חוב, אלא צורך פשוט להגיד כמה מילים. מאד שמחתי שהצלחתי להגיע הביתה לכמה שעות, משום שכעת אינני יודע מתי אוכל להגיע בשנית. במקרה הטוב, אולי עוד שבועיים. את צור ראיתי רק תוך כדי שינה, וחבל שלא ראיתיו ער. אבל גם כך עשה עלי רושם של ילד גדול יותר מהילד שהכרתי לפני שבועיים. הקשה ביותר זה לשאת את הגעגועים אליו, אבל כמובן שאין בכך לפגוע ביכולתי לבצע את כל מה שאני צריך, או אצטרך לבצע. אצלי הכל בסדר וכנראה ימשיך להיות כך בזמן הקרוב, כל העתיד להתרחש איננו בגדר של הפתעה ויש לעבור זאת, לדעתי, ככל האפשר מהר. מסרו ד"ש לסבא, אני מוסיף עוד גלויה לברוך ואולי אספיק גם לכתוב לשולמית. אז זהו, שלום ולהתראות, **שלכם עמרם**

חברים מספרים על עמרם:

אפרת: קצת זיכרונות מהתקופה שלפני "המוסד", מהילדות המשותפת החייכנית שלנו, שלוש בנות וגברבר אחד: תלמה ונטע, אני ועמרם. זה היה אופייני לתקופת החורף, אחרי שהיו יורדים הרבה גשמים, היינו הולכים ארבעתנו אל הגבעות. אני זוכרת שעוד לא היו לנו מגפיים והיינו הולכים בנעליים מלאי בוץ שהגיע עד שולי המכנסיים (ומפחדים מה נחטוף מהמטפלת!). לי אישית היה קשה לא פעם להמשיך וללכת עם הנעליים האלה, ועמרם היה תמיד אומר: "נו, מספיק לעמוד" וגורר אותנו עד אפס נשימה הלאה, תמיד הלאה. בכל הטיולים הוא שנתן את הטון, משום שידע הרבה יותר מאיתנו על הטבע, על הפרחים, הציפורים וכל מיני בעלי חיים ואנחנו, הפמלייה שלו שאומרות "או, הנה..", ואילו עמרם לא מסתפק ומסביר: זה נחליאלי, זה כרכום, ולדבר המתרוצץ הזה לא קוראים 'מין לטאה', אלא זה בדיוק 'חומט'..

בחברת הילדים קיים עמרם את משק בעלי החיים, ומצאתי בעיתון הקבוצה 'מפרי עטנו', סקירה פרי עטו של עמרם: עכשיו - התחיל האביב: הדרורים החלו בונים את קיניהם, וקול זמרתם נשתנה מזה שהיה בחורף. החוחיות מזמרות בעלזיות, ורק עכשיו נראות על פני האדמה, יען כי בחורף אינן יורדות אף פעם למקומות נמוכים. לפני שבוע הגיע הירקון הסורי, הוא ממשפחת הכנריים, כנראה בגלל ששירתו דומה לזמרת הכנרית. לפני שבועיים הגיעו הסיסים, הם דומים לסנוניות, אלא רק שהם קצת יותר גדולים ועפים בגובה רב. הם אוכלים זבובים. הנחליאלים עוזבים את הארץ והזרירים נעלמים. רק עורבי הזרע נראים בלהקות. בעוד חודש יגיעו התורים והסנוניות, ועוד מעט תוכלו למצוא קינים וגוזלים בסבכי העצים. (עמרם, עלון הקיר 'מפרי עטנו', נגבה 1951)

אהרון, בן קבוצתו: על טיולי הגבעות, הוא אמר לי פעם: "בעצם כל מה שאתה רואה פה, כל הגבעות האלה, היו פעם מיוערות. התורכים, הם לקחו את כל העצים שבביל להסיק את הרכבות שלהם. וצריך, לכן, לייער אותם מחדש" ואז היינו אוספים זרעים של אצטרובלים, והוא עמרם, אירגן שם משתלה. כשיהיו הרבה שתילים, אמר, נצא לגבעות, לייער", הוא לא סלח להם, לתורכים.

חוץ מזה המוסיקה, התיאבון העצום הזה למוסיקה, בפרט קלאסית, עוד משהיה קטן. אני זוכר, לפני שהתגייסנו לצבא, עמרם יום אחד קורא לי ואומר: "תראה יש שם בספריית התקליטים, תקליט חדש שהגיע, הסימפוניה התשיעית של בטהובן, אז אולי אתה מוציא לי